

Rozbudźmy w sobie empatię...

Scenariusz dla uczniów szkoły ponadpodstawowej

1. Na początku lekcji czytamy uczniom krótką bajkę pt. „Współczucie”:

Słowo „współczucie” często powracało na usta Sofiosa. Właśnie dlatego część uczniów poprosiła go, żeby wyjaśnił, co naprawdę ono oznacza.

Sofios usiłował słowami wytłumaczyć im subtelność tego uczucia, które nie jest litością, lecz raczej pełną braterstwa troską, jaką okazujemy wszystkim żyjącym istotom. Mnożył przykłady pochodzące od wielkich mędrców. Odnosił jednak wrażenie, że jego uczniowie pojmują wyłącznie słowną definicję, a nie głęboką istotę współczucia. Toteż jego wyjaśnieniom nie było końca. Nagle jeden z uczniów, który już w przeddzień miał gorączkę, źle się poczuł i zapytał, czy może opuścić salę. Młodzież natychmiast głośno się sprzeciwiła:

- Cicho! Jak śmiesz przerywać naszemu mistrzowi? Sofios westchnął i wyszedł zając się chorym uczniem, pozostawiając resztę klasy z jej brakiem zrozumienia.

Źródło: M. Piguemal, „Bajki filozoficzne. Opowieści mędrca Sofiosa”, Muchomor 2016

2. Zadajemy pytania do bajki: Co Sofios próbował wytłumaczyć swoim uczniom? Dlaczego było to takie trudne? Czego nie rozumieli uczniowie? Jak Sofios pomógł zrozumieć swoim uczniom „współczucie”? Jaki morał z tej bajki wypływa?
3. Prezentujemy uczniom wypowiedź Carla Rogersa: „Bycie empatycznym to widzenie świata oczami drugiego człowieka, a nie widzenie własnego odbitego w jego oczach”.
Prosimy, aby uczniowie w grupach zinterpretowali, jak rozumieją tę wypowiedź? Czym jest empatia?
4. Wprowadzamy pojęcia języka żyrafy i szakala. Pomocą jest film, który możemy wyświetlić młodzieży:

Informacje na temat języka Żyrafy i Szakala:

<https://www.youtube.com/watch?v=-e2tRKfxsfI> (dostęp: 05.08.2021).

Na podstawie filmu młodzież podaje cechy obu języków. Który z nich jest empatyczny? Dlaczego warto zwracać uwagę na język, którym się posługujemy?

5. Uczniowie w grupach pracują nad umiejętnością okazywania empatii. Każda grupa ma inną sytuację. Zespoły wykorzystują wiedzę o języku żyrafy. Zadaniem uczniów jest za pomocą dramy przedstawić dialog z bohaterem/bohaterką poniższych sytuacji:

I grupa - Twoja koleżanka wygrała wojewódzki konkurs plastyczny. Co jej powiecie? Jak się zachowacie?

II grupa - Chłopięca drużyna sportowa z Waszej klasy zdobyła złoty medal w piłce ręcznej na szczeblu ogólnopolskim. Co im powiecie? Jak się zachowacie?

III grupa - Twojej koleżance nie udało się zakwalifikować do konkursu recytatorskiego. Jest bardzo smutna, bo włożyła w przygotowania mnóstwo energii i czasu. Co jej powiecie? Jak się zachowacie?

IV grupa - Twojemu koledze nie udało się poprawić oceny niedostatecznej z matematyki? Jak zachowacie się w takiej sytuacji?

6. Następnym krokiem jest projekcja filmu animowanego krótkometrażowego „Umbrela”, dostępny na YT:
<https://www.youtube.com/watch?v=BI1FOKpFY2Q>

Po filmie dyskusja: Co symbolizuje Żółta parasolka? Jak ważne jest zrozumienie dla drugiego człowieka? Czego uczy nas przedstawiona sytuacja w filmie? Co zabiorę ze sobą- jaką myśl?
Narysuj parasolkę z myślą, sentencją, wartością, z którą wyjdiesz z tej lekcji.

Poniżej przykład:

7. Następnie w grupach – na podsumowanie zajęć – uczniowie dzielą się pomysłami na akcje związane z szerzeniem empatii w swoim środowisku. Wybierają jedną z nich, pracują nad nią i wdrażają w murach swojej placówki. Forma dowolna: film, plakaty, lekcje wychowawcze, inne...

Autorka: Anna Konarzewska

Więcej inspiracji:

1. <https://bycnauczycielem.blogspot.com/>
2. Konarzewska A., *Być (nie)zwykłym wychowawcą*, WFW 2019
3. Konarzewska A., *(Nie)zwykłe spotkania wokół godzin wychowawczych*, LOGOS 2022.

